

Aşırı Kilolu Çocuklarda Demir Eksikliği Oranı Yüksek

CHICAGO (Reuters) – Yapılan bir araştırma, fazla kilolu çocukların vücutlarındaki demir seviyesi düşüklüğü riskinin, yanlış beslenme veya yeterince hareket etmemekten dolayı diğer çocuklara göre 2 kat daha fazla olduğunu ortaya çıkardı.

Demir eksikliği, yeterli düzeyde beslenemeyen ekonomik düzeyi düşük insanlarda daha sık rastlanan bir problemdir. Ancak araştırma sonuçlarına göre, gelişmiş dünya ülkelerindeki obez insanların sayısındaki artış kontrol altına alınmalı ve bu insanlar tedavi edilmelidir.

Kandaki demir seviyesinin düşük olması, kansızlığa yol açmakla beraber hem öğrenme ve davranış problemlerine sebep olur hem de çalışmalarını ve yaptığımız egzersizleri kısıtlar.

Yale Üniversitesi araştırmacılarından Karen Nead'in "Pediatrics" dergisindeki yazısına göre, Amerikalı obez çocukların sayısı, otuz sene öncesine kıyasla üç katına çıkmıştır. Şu anda Amerikalı her yedi çocuktan biri aşırı kiloludur ve çoğunda demir eksikliğine dair tarama yapılmamıştır.

Yaşları 2 ila 16 arasında değişen 10,000 çocuk üzerinde yapılan bu çalışmada, fazla kilolu her 10 gençten yaklaşık birinde demir eksikliği olduğu ortaya çıkmıştır. 2 ila 5 yaş arasındaki çocuklardaki demir eksikliği oranı ise %6 olarak tespit edilmiştir.

Aşırı kilolu çocuklardaki demir eksikliği oranı, normal kilodaki çocuklarınkine kıyasla iki katı fazla bulunmuştur. Boy ile kilo arasındaki oranı ortaya koyan ve BMI olarak da bilinen vücut kitle endeksi ne kadar yüksekse, demir eksikliği riskinin o kadar arttığı bildirilmiştir.

Araştırmaya göre, aşırı kilo ve demir eksikliği arasındaki bu ilişki, yeterli egzersiz yapmaktan veya demir açısından zengin olmayan gıdalarla beslenmekten kaynaklanabilir.

Araştırma, genetik özelliklerin de önemli bir rol oynayabileceğini ve aşırı kilolu kızların akranlarına göre daha hızlı geliştikleri için vücutlarının demir ihtiyacını karşılamamın daha da zor olduğunu ortaya çıkardı.

Kaynak: Temmuz 2004 - "Pediatrics"

Düşük Sistolik Basınç Alzheimer Hastalığına Neden Olabilir mi?

NEW YORK (Reuters Health) – Yapılan yeni araştırmalar, sistolik kan basıncındaki düşüşün, düşük tansiyon problemi olan yaşlı hastalarda Alzheimer hastalığı veya bunama oluşumuna ışık tutabileceğini ortaya koymaktadır.

Stockholm Karolinska Enstitüsü'nden Dr. Chengxuan Qiu "Araştırma sonuçları, kan basıncındaki aşırı düşüşten dolayı beynin daha az kanlanmasının bunamayı artıran bir faktör olduğunu göstermektedir" diye belirtti.

Sonuçları tıp dergisi 'Stroke'da da yayımlanan bu araştırma, araştırmanın başlatıldığı 1987 senesinde bunama problemi olmayan 947 yaşlı hasta üzerinde yapıldı. Yaklaşık her 3 yılda bir yapılan muayenelerde hastaların hem tansiyonları hem de zihinsel performansları ölçülüyordu.

Araştırmacılar, bunama teşhisi konmadan 3 sene önce ve konduktan 3 sene sonra düzenli olarak ölçülen kan basıncında belirgin bir düşüş gözlemlendiğini söyledi. Öte yandan, teşhis konmadan 6 ila 3 sene öncesinde hiçbir önemli düşüş fark edilmedi.

Düşük tansiyon veya damar hastalarının sistolik kan basıncında bu dönemde oluşan 15 veya daha fazla puanlık bir düşüş, hem Alzheimer hastalığı hem de bunama riskini neredeyse üç katna çıkarırdı. Damar hastalarının tansiyonu düştükçe bunama riski düzenli olarak yükseldi.

Qui, "Bu sonuçlar, özellikle damar hastaları için sistolik basınçta olası bir eşik seviyesinin olduğunu göstermektedir ve kan basıncının bu seviyenin daha da altına düşmesi bunama başlangıcına yol açabilir" dedi.

Qui, "Yüksek tansiyon tedavisi çok önemlidir; ancak araştırmalar gösteriyor ki kan basıncının tehlike arz edecek derecede belli bir eşğin altına inmesini önlemek için bu ilaçları kullanan yaşlı hastaların sürekli gözlenmesi gerekir" diye ekledi.

Kaynak: Temmuz 2004 - "Stroke"

HRT Glikoz Toleransı Bozuk Olan Kadınlarda Koroner Ateroskleroza Sebep Olabilir mi?

NEW YORK (Reuters Health) – Yapılan yeni araştırmalar, menopoz sonrası semptomların tedavisinde kullanılan Hormon Replasman Tedavisinin (HRT) glikoz toleransı bozuk olan kadınların koroner damarlarındaki madde birikimini artırdığını göstermektedir. Glikoz toleransındaki bu bozukluk, şeker hastası olduğunuzun veya olma ihtimalinizin yüksek olduğunun bir göstergesidir.

Hyattsville, Maryland'de bulunan MedStar Araştırma Enstitüsü'nden Dr. Barbara Howard, "Bu araştırma, şeker hastası olan veya olma ihtimali olan kadınlarda kardiyovasküler hastalık riskini azaltmak amacıyla hormon tedavisinin kullanılmaması gerektiğine dair kanıt sunmaktadır" diye belirtti.

Bu son rapor, hormon replasman tedavisinin güvenliği ve yararlarına dair şüpheleri ortaya koymaktadır.

Bu konudaki en önemli kanıt, HRT'nin göğüs kanseri, kan pıhtılaşması ve felç gibi hastalıkların oluşum riskini artırdığı belirlendikten hemen sonra 2002 yılında Women Health Initiative (Kadın Sağlığı İnsiyatifi-WHI) davası durdurulduğu zaman ortaya çıktı.

Araştırmacılar, şu anki incelemenin glikoz toleransı düşük olan kadınlardaki koroner ateroskleroz tedavisinde HRT kullanılmamasının etkilerini inceleyen ilk araştırma olduğunu söyledi.

Howard ve ark., 423 kadın üzerinde yapılan araştırma esnasında östrojen, östrojenle beraber progesteron veya plasebo ile tedavinin etkilerini değerlendirdi. Ortalama tedavi süresi 2.8 yıldır.

Amerikan Kalp Derneği'nin dergisi "Circulation"da yayımlanan bir rapora göre, koroner 321 kadından 140'ının glikoz toleransı bozuktu, 181'inin ise normaldi.

Her iki grupta da, hormon terapisinin LDL kolesterol seviyesindeki düşüşle ve HDL kolesterol seviyesindeki artışla bağlantılı olduğu görüldü.

Ancak daha önce de belirtildiği gibi, hormon tedavisinden dolayı koroner ateroskleroz oluşumundaki artış, glikoz toleransı normal olan kadınlara kıyasla şeker hastası olan veya olma ihtimali yüksek kadınlarda daha yüksekti. HRT, glikoz toleransı bozuk olan kadınlarda koroner aterosklerozun daha da ilerlemesine neden olmaktadır. O nedenle yazarlar, hormon tedavisinin şeker hastası olan kadınlarda kullanılmaması gerektiği sonucuna varmıştır.

Kaynak: Haziran 2004 - "Circulation"

Vitamin Takviyesi Yapılan Çocuklarda Gıda Alerjisi Riski Yükseliyor

CHICAGO (Reuters) – Araştırmacılar, 8000'den fazla bebek üzerinde yapılan bir araştırmanın sonuçlarına göre, vitamin kullanımı ile astım ve gıda alerjisi riski arasında bir bağ olabileceğini belirtti.

Washington'daki Milli Çocuk Sağlığı Merkezi'nden ve diğer araştırma merkezlerinden gelen bir rapora göre, bu belirgin ilişkinin nedeni henüz belli değil ve son yıllardaki astım ile alerjik vakaların artışında bu ilişkinin önemli bir payı olup olmadığını saptamak için daha fazla araştırma yapılması gerekiyor.

Araştırma, 1991'de anne ve bebeklerini takip etmeye başlayan bir hükümet araştırmasında toplanan verilere dayanmaktadır.

Küçük bebeklere yapılan vitamin takviyesi ile hem siyah bebeklerde astım oluşumu hem de bebek maması ile beslenen bebeklerde gıda alerjisi oluşumu arasında bağlantı olduğu ortaya çıktı.

Ayrıca 3 yaşında vitamin takviyesi yapılan bütün çocuklarda gıda alerjisi riskinin yüksek olduğu da ortaya çıktı.

Araştırmacılar, ABD'de emekleme dönemindeki çocukların yarısından fazlasının genelde bebek mamalarına da ilave edilen vitaminlerden aldığını söyledi. Hayvanlar üzerinde yapılan bazı deneyler, bazı vitaminlerin vücut belirli antijenlerle karşılaştığında alerjik tepkiler verme olasılığını artıracak hücre değişimlerine yol açabileceğini ortaya koydu.

Bu araştırmayı destekleyecek veriler ortaya çıktığı takdirde, alerji ve astım riskini azaltmak için vitamin formüllerinin ve vitamin takviyesine yönelik yapılan önerilerin değiştirilmesi gerekebilir.

Konuyla ilgili daha fazla araştırma yapılması gerektiğini vurgulamak amacıyla yazarlar, "Siyah çocuklardaki astım riskinin daha yüksek olmasıyla alakalı 'doktor-ebeveyn iletişim problemleri' dahil birçok neden olabilir" dedi.

Kaynak: Temmuz 2004 - "Pediatrics"

Pasif Sigara İçicilerinin Kanındaki “Kotinin” Düzeyi Sigaraya Maruz Kalmayanlara Oranla Oldukça Yüksek Bulundu

LONDON (Reuters) – Araştırmacılar pasif sigara içiminin sanıldığından daha tehlikeli olabileceğini açıkladı. Bu yeni araştırma sonucunun kamuya açık alanlarda sigara içiminin yasaklanmasına dair talebi daha da artırması bekleniyor.

İngiliz bilim adamları, sigara içmeyenlerin kanındaki ‘kotinin’ adlı tütün kullanımı sonucu oluşan maddeyi ölçümleyerek sigara dumanına maruz kalmayan yan etkilerini araştırdı.

Londra’daki St. George Hastanesi’nden Prof. Dr. Peter Whinchup, “Sigara içmediği halde kanındaki kotinin seviyesi nispeten yüksek olan kişilerin kalp hastası olma riski, daha düşük düzeye maruz kalan kişilere kıyasla yaklaşık %50 fazlaydı” diye açıkladı.

Whinchup, araştırma sonuçlarına göre pasif içiciliğin geçmişte yeterince ciddiye alınmamış kötü etkileri olduğunu araştırma sayesinde kanıtlandığını söyledi.

Daha önceki araştırmalarda, sigara kullanmayan kişilerde pasif içicilikten kaynaklanan kalp hastalığı riskinin %25 ile %30 arasında olduğu tahmin edilmişti. Pasif içiciliğin etkileri üzerine daha önce yapılan bu araştırma, sigara kullanmadığı halde kullananlarla yaşayan kişiler üzerine odaklanmıştı.

İşyerinde, barlarda ve restoranlarda sigara içiminin yasaklanmasını destekleyenlere göre, bu sonuçlar sigarayla ilgili yeni yasaların çıkarılması için daha fazla kanıt sunuyor.

Araştırma masraflarının bir bölümünü üstlenen İngiliz Kalp Vakfı’ndan Dr. Tim Bowker, “İngiltere’de kamusal alanlarda sigara içimiyle ilgili yasaklara duyulan ihtiyaç, bu önemli araştırmadan daha iyi ortaya konmamıştı. Pasif içiciliğin koroner kalp hastalığı riskinin artmasıyla yakından bağlantılı olduğunu uzun zamandır biliyorduk fakat bu araştırma elde ki kanıtları büyük ölçüde desteklemektedir” dedi.

Dr. Tim Bowker, “Gözardı edilemeyecek kadar çok kanıt var elimizde. Hükümet, sigara içmeyenleri bu gereksiz riske karşı korumak için gerekli yasaları bir an önce çıkarmalı” diye ekledi.

Kamuya açık alanlarda sigara içimini ülke çapında yasaklayan ilk ülke İrlanda oldu. New York ve Avustralya’nın bazı bölgeleri de benzer önlemler aldı.

Kronik Hepatit C Hastalarında Tiroid Anormallikleri Yüksek Bulundu

NEW YORK (Reuters Health) – Yeni bir rapora göre, kronik hepatit C (HCV) hastalarında görülen tiroid anormallikleri aşırı derecede yüksek bulundu.

İtalya'daki Pisa Üniversitesi'nden Dr. Alessandro Antonelli, Reuters Health'e şu açıklamayı yaptı: "Hepatit C ile tiroid anormallikleri arasındaki ilişki, bu hastaların tiroid bezi fonksiyonlarının düzenli aralıklarla taranması gerektiğini ortaya koymaktadır. Böylece aynı zamanda hipotiroidizm hastası olan çok sayıda hepatit hastası --%13-- bu tedaviden büyük ölçüde faydalanacaktır."

Yazarların Amerikan Tıp Dergisi'ne yaptığı açıklamalara göre, hepatit C hastalarının tiroid problemlerinin olduğu daha önce de saptanmıştı fakat bu hastalardaki tiroid bozukluklarının yapısı ve yaygınlığı hakkında elimizde fazla bilgi yoktur. Antonelli ve arkadaşları, kronik hepatit C hastası 630 kişi üzerinde yürüttükleri bir araştırmayla bu konuya eğildiler.

Araştırmacılar, hepatit virüsü taşımayan denekler ile hepatit-B hastalarına kıyasla çok daha fazla hepatit C hastasının antitiroid otoantikörleri taşıdıklarını tespit etti.

Ayrıca tiroid bezinin az çalışması yani hipotiroidizm, karşılaştırma gruplarına (%3 ila %5) kıyasla hepatit C hastaları (%13) arasında belirgin bir şekilde yüksekti.

Antonelli, "Hepatit C enfeksiyonu ile tiroid bozuklukları arasındaki bağlantıyı tespit etmek için tüm nüfusu kapsayan epidemiyolojik bir araştırma yapmayı planlıyoruz" diye ekledi. Hepatit C enfeksiyonu ile tiroid kanseri ve şeker hastalığı arasında olabilecek bir ilişki de araştırılıyor.

Kaynak: Temmuz 2004 - "Amerikan Tıp Dergisi"

IBS Hastalarına Yapılan Operasyonlar Teşhis Hatası Olabilir mi?

NEW YORK (Reuters Health) – İrritabl barsak sendromu (IBS) hastalarının, diğer insanlara kıyasla safra kesesinin alınması ve apendektomi dahil çok çeşitli ameliyatlara geçirmeye meyilli oldukları yeni bir araştırma sonucu ortaya çıktı. İrritabl barsak sendromu, karın ağrısı ve ishal gibi şikayetlerle ortaya çıkan ama nedeni tam olarak bilinmeyen bir hastalıktır.

Bu konuda yazılmış bir başka makaleye göre, bu ameliyatlardan çoğu belki de gereksizdir.

“Gastroenteroloji” dergisinde de yayımlanan sonuçlar, sağlık ve yaşam tarzları ile ilgili bir anket dolduran yaklaşık 90,000 kişi üzerinde yapılan bir araştırmaya ait.

California San Diego’da bulunan Kaiser Medical Center’den Dr. George F. Longstreth ve California Pasadena’da bulunan Permanente Medical Center’den Dr. Janis F. Yao’nun verdiği bilgilere göre, incelenen 6 ameliyat çeşidinden özellikle safra kesesinin alınması, apendektomi, histerektomi ve sırt ameliyatı, diğer hastalara kıyasla IBS hastaları arasında çok daha yaygındı.

En sık yapılan ameliyat ise IBS hastaları arasında diğer kişilere kıyasla iki katı daha yaygın olan safra kesesinin alınmasıydı.

Öte yandan, koroner damar ameliyatı ve peptik ülser ameliyatının hem IBS hastalarında hem de diğer kişilerde aynı sıklıkla yapıldığı bildirildi.

Araştırmacılar, “Ameliyata duyulan gereksinimin ne kadarının yanlış teşhisten kaynaklandığını bilmek imkansız dahi olsa, bulgular diğer araştırma sonuçlarıyla beraber değerlendirildiği zaman teşhis hatalarının önemli bir faktör olduğu görülmektedir” dedi.

Yeri Minnesota Rochester’da bulunan Mayo Clinic’ten Dr. Nicholas J. Talley konuyla ilgili bir köşe yazısında, “IBS hastalarına yapılan ameliyatın belirti ve sonuçlarının takibi sonucu elde edilen verilere gerek vardır” diye belirtti.

Talley, “Gerek olmadığı halde yapılan IBS’de ister neden ister sonuç olsun, gereksiz ameliyattan kaçınılmalı ve gastroenteroloji doktorları kamu sağlığını korumak adına daha fazla sorumluluk almalıdır” diye ekledi.

Kaynak: Haziran 2004 - “Gastroenteroloji”